

NYHETSBREV BRANDSKYDDSFÖRENINGEN/ ELEKTRISKA NÄMNDEN NR 4/2020

Ordförande

Ny på ordförandeposten så vill jag börja med att tacka för förtroendet. Det är en ära att få axla rollen. Att vi funnits i 95 år visar två saker. För det första att vi hade väldigt framsynta förfäder som så tidigt insåg vikten av ett systematiskt förebyggande arbete. För det andra att alla vi som följt i deras fotspår haft förmåga att förnya och utveckla samarbetet kontinuerligt.

Som mycket annat var det ett annorlunda nämnds- och utskottseminarie vi fick vara med om i år. Covid-19 är en kris som påverkat oss alla. Mitt uppe i krisen kan det vara svårt att se det klart, men många nya idéer och innovationer föds under just en kris. Mycket går att göra på annorlunda sätt än vi trodde för bara ett halvår sedan. Vi får inte låta de erfarenheter vi vunnit gå förlorade.

Jag är inte bara ny på ordförandeposten, jag är också ny i energisektorn. Jag har en lång erfarenhet av offentlig verksamhet och har jobbat med bland annat hållbarhets-, säkerhets- och fastighetsfrågor på Arbetsförmedlingen och tidigare med planerings- och ekonomifrågor inom Försvarsmakten. Två uppdrag som lärt mig mycket om att leva i och att leda i förändring. Den viktigaste insikten är att all förändring alltid börjar med oss människor, och att det är vårt engagemang som får igång förflyttningen. Tack för att du bidrar på det sätt du gör. Vi ses!

Anders Persson, Ordförande

Brandskyddsföreningen

I skrivande stund har vi precis avslutat årets tekniska seminarie. Ungefär 300 intresserade besiktningsingenjörer samt anställda på Elsäkerhetsverket och anslutna försäkringsbolag tog del av föredrag från bland annat Svensk Elstandard, Elsäkerhetsverket och Eaton.

In i det sista hoppades vi att situationen med Corona skulle göra det möjligt att träffas men vi är tacksamma att tekniken gjort det möjligt att med kort varsel ställa om till det digitala mediet istället.

Som jag informerade om vid seminariet har vi påbörjat kravställningsarbetet på ett nytt objektregister. Detta är ett mycket spännande projekt som kommer göra det möjligt att ta nästa steg i EN's utveckling förutom de övriga tillkommande områdena brandlarm och sprinkler. Just nu genomförs ett antal workshops med nuvarande och framtida användare, vi har hittills haft möten med auktoriserade EN-besiktningsingenjörer och försäkringsbolag.

Vi har påbörjat EN's verksamhetsplanering inför 2020 och kommer tillsammans med nämnden arbeta fram en verksamhetsplan. Projektet nytt objektregister kommer naturligtvis vara den största utmaningen men vi ser även ett antal andra viktiga områden som vi kommer prioritera, exempelvis termografering och fortsatt arbete med checklistor och aktivt deltagande i SEK's arbete

Vi följer kontinuerligt utvecklingen gällande Corona. Under andra kvartalet såg vi en ganska tydlig nedgång i antal genomförda uppdrag. Ett par av förklaringarna till detta är att många vårdanläggningar haft starka besöksrestriktioner samt att ett antal besiktningsingenjörer varit i riskgrupper. Vi ser nu en ökning i antalet genomförda besiktningar men det finns en backlog med uppdrag som kommer behöva genomföras. Gällande förlängning av exempelvis besiktningsperiod eller åtgärdsintervall är vår och försäkringsbolagens bedömning att de går att hantera med normala rutiner enligt anvisning A102.

Vill avsluta med att informera om att vi 2021 räknar med att kunna genomföra ett fysiskt seminarie, ser fram mot att ses då istället!

Bo Lundin, Affärsområdesansvarig

Teknik

Just nu pågår en revidering av norm termografer SBF 1031:2. Revideringen ligger ute på remiss hos ett 20-tal remissinstanser och målet är att normen i reviderad form ska publiceras under kvartal 1 2021.

Idag är det cirka 30 personer som är certifierade mot nuvarande norm vilket får anses vara alldeles för få med tanke på vilka fördelar det finns med att eltermografera sin elanläggning. Det finns utrymme för många fler certifierade termografer inom elinstallatörsföretag, offentlig sektor och inom konsultbranschen som kan vara med att påverka att brandsäkra Sverige genom att utföra kontroller med att eltermografera elanläggningar.

Syftet med en revidering av normen är dels att kvalitets-säkra marknaden med fler certifierade termografer vilka i sin tur ökar kunskapen och förståelsen hos fastighetsägare, verksamhetsutövare och kravställare att förstå fördelarna med att termografera sin elanläggning i förebyggande syfte för att minska driftavbrott och elbrand.

Den främsta anledningen till att termografera sin elanläggning är att hitta onormala varmgångar i dess elektriska komponenter. Ett fel i en elektrisk anläggning börjar oftast med att temperaturen stiger. Med hjälp av termografi kan man finna felen i god tid och åtgärda dem innan driftstopp eller brand uppstår. En medelstor elanläggning innehåller tusentals kopplingspunkter som alla är en potentiell felkälla. Med termografi är det snabbt och enkelt att kontrollera elanläggningen. När ström flyter genom en elektrisk ledare eller kopplingspunkt utvecklas värme. När strömstyrkan varierar eller strömmen slås av eller på, varierar också temperaturen.

De olika komponenterna kommer växelvis att utvidgas och dras samman, vilket kan göra att anslutningar lossnar. Vibrationer, fukt, smuts, korrosion och rent mekaniskt slitage är exempel på andra faktorer som kan spela in. När felet väl börjat utvecklas kommer det inte att gå över av sig själv.

Med tiden kommer felet i bästa fall att leda till enbart ett driftstopp och om det går illa till en ljusbåge, brand, eller explosion. Det viktigast är att felet hittas i god tid. En fördjupad utbildning krävs för att få en grundlig och tydlig insyn av det man behöver kunskapsmässigt för att utöva termografi på en elanläggning såsom kamerans uppbyggnad, prestanda och de fysiska egenskaperna vilket ett specifikt material besitter.

Ett materials specifika egenskaper ligger till grund för vilket resultat blir vid en termografering och har därmed en stor betydelse för att slutligen göra en korrekt bedömning av ett eventuellt elektriskt fel. De fel som upptäcks vid termografering i en elanläggning är varmgångar i anslutningar

som beror exempelvis på glappkontakt i anslutningar och överdimensionering av en kabels normala satta prestanda. Höga belastningar över tid, snedbelastning, och fel på apparater såsom säkringar, kontaktorer, reläer, motorer är andra faktorer som kan orsaka fel och varmgång.

Glappkontakt i en elanläggning som orsakar varmgång är idag den vanligaste orsaken till driftavbrott och elbrand.

Joakim Jonsson, Elexpert, Brandskyddsföreningen

Auktorisationsutskottet

Under andra och tredje kvartalet har vi sett markant färre sökande till auktorisation. Den mest troliga förklaringen är naturligtvis osäkerheten i samhället. Glädjande nog är det nu dock fler ansökningar som kommer in. Vi ser därför inte någon akut risk för brist på besiktningsingenjörer trots att det är ett antal som aviserat att de planerar avsluta sin karriär som besiktningsingenjörer.

Vi har tyvärr upptäckt ett systemfel gällande förlängning av auktorisation. På grund av detta har inte all fått nya fotolegitimationer i samband med att provperioden övergår i fast auktorisation eller vid 10-årsförlängning. Legitimationerna är under produktion, för dem som inte fått någon ber vi er kontakta kansliet.

Vi vill också påminna om att genomföra kunskapsprovet efter årets tekniska seminarie!

Ulrica Nordin, ordförande i Auktorisationsutskottet

Ny ledamot i nämnden

Jag är stolt och tacksam över att vara ledamot i nämnden där jag representerar Brandskyddsföreningens Service AB. För mig har det varit mycket givande att få en ökad inblick i ENs viktiga arbete och därmed en förståelse för hur Verksamhetsområdet Brandsäkerhet och Norm och Brandskyddsföreningen i stort, kan hjälpa till att stötta utvecklingen av ENs verksamhet.

Verksamhetsområdet Brandsäkerhet och Norm består av en grupp experter med ansvar för att ta fram normer, regelverk, rekommendationer och handböcker inom olika brandskyddsområden. Just nu är Norm Termograför Elanläggning SBF 1031:3 ute på remiss, ett arbete som leds av vår el-expert Joakim Jonsson som sitter med i ENs TU och AU. Målsättningen med den reviderade normen är dels att kvalitetssäkra marknaden med fler certifierade termograförer, dels att öka kunskapen och förståelsen hos fastighetsägare och andra kravställare om fördelarna med att termografera sin elanläggning för att minska risken för driftavbrott och elbrand.

Verksamhetsområdet deltar i Brandskyddsföreningens opinionsarbete och bidrar till ökad kunskap om brandskydd genom att bland annat leda eller ingå i samverkansgrupper, besvara intressenters frågor och föreläsa. Årligen besvarar vi ett 60-tal remisser från myndigheter och standardiseringsorgan. En av de senast besvarade remisserna var Boverkekets förslag till föreskrifter och allmänna råd om utrustning för laddning av elfordon. Så beröringspunkter med EN är flera och genom samarbete kan vi häva den ökade trenden av elrelaterade bränder.

Karin Lönn, Verksamhetsområdeschef Brandsäkerhet och Norm,
Brandskyddsföreningen

Tekniska utskottet

EN-TU har nu tagit fram och publicerat nya checklistor för maskiner, skolor, hotell och kyrkor. De finns att hämta på EN2010. Vidare har EN-TU kompletterat checklistorna för skyddsutjämning, laddning av elfordon och solcellsanläggningar. När det gäller solcellsanläggningar har EN-TU gjort ett ställningstagande om att det inte möter några hinder att tvinna DC-kablarna för att minska störningsproblematiken. Det är förenligt med Elinstallationsreglerna att tvinna DC-kablarna. Om kablarna kan komma att utsättas för yttre påverkan t.ex. vid genomföringar ska tilläggskydd anordnas. Ett exempel på tilläggskydd kan vara att ledarna förläggs med avstånd. Avståndet bör dock vara så kort som möjligt för att inte skapa EMC-problem.

Vidare avråder EN-TU laddning av elfordon i vanliga vägg- och motorvärmarruttag. Vanliga vägg- och motorvärmarruttag (Schuko) är inte gjorda för elbilsaddning och klarar inte återkommande hög belastning under lång tid. I EN-Teknik 2/2020 uppmanas besiktningsingenjörer att skriva anmärkning vid laddning av elfordon i schukouttag och kategorisera anmärkningen som en rekommendation.

Det tekniska seminariet genomfördes 2020-09-24 genom digitala föreläsningar. Utvärdering är ännu inte sammanställd men kommentarer från enskilda besiktningsingenjörer visar på att seminariet och dess upplägg var uppskattat.

Planen är ett fysiskt seminarium 2021 och att man fortsättningsvis har fysiska seminarier vart annat år och där i mellan digitala föreläsningar. På seminariet gjorde Elektriska Nämndens nya ordförande, Anders Persson, entré genom att öppna seminariet. EN-TU hälsar Anders välkommen till Elektriska Nämnden och ser fram emot hans ledarskap framöver.

EN-TU påminner om att tekniska frågeställningar till utskottet gärna får mailas in till: frank.johansson@famja.se. Nästkommande möte i EN-TU är den 17e november, 2020.

Lycka till med älgjakten!!

Frank Johansson, Ordförande Tekniska utskottet